

UPOTREBA CEFALOSPORINA U UNIVERZITETSKOM KLINIČKOM CENTRU NIŠ

Hristina Trajković¹, Hristina Jovanović¹, Dane Krtinić^{1,2}, Gorana Nedin Ranković¹, Dragana Stokanović¹, Stefan Stojanović³, Nikola Stojanović⁴, Jasmina Petrović⁵, Radmila Mitić⁵, Radmila Veličković Radovanović^{1,6}

1 – Katedra za farmakologiju sa toksikologijom, Medicinski fakultet, Univerzitet u Nišu

2 – Klinika za onkologiju, Univerzitetski Klinički centar Niš

3 – Klinika za kardiohirurgiju, Univerzitetski Klinički centar Niš

4 – Klinika za neurohirurgiju, Univerzitetski Klinički centar Niš

5 – Univerzitetski Klinički centar Niš

6 – Klinika za nefrologiju, Univerzitetski Klinički centar Niš

Uvod: Racionalna upotreba antibiotika je jedan od primarnih ciljeva farmakoterapije. Upotreba antibiotika značajno utiče na nastanak bakterijske rezistencije. Cefalosporini su najčešće korišćeni antibiotici u bolničkim uslovima u našoj zemlji. Cilj ovog istraživanja je analiza njihove potrošnje u tercijarnoj zdravstvenoj ustanovi.

Materijal i metode: Potrošnja cefalosporina je praćena kod pacijenata lećenih u Univerzitetskom Kliničkom centru Niš, u periodu od 2012. do 2020. godine, sa akcentom na cefuroksim i ceftriakson. Upotreba je izražena kao broj definisanih dnevnih doza na 100 bolesničkih dana (DBD).

Rezultati: Dobijeni rezultati pokazuju konstantno veliku potrošnju, pri čemu je njihova prosečna potrošnja $16,73 \pm 3,63$ DBD tokom posmatranog perioda. Ukupna potrošnja cefalosporinskih antibiotika je uvećana za 60,6%, na kraju ispitivanog perioda. Utvrđen je veliki porast potrošnje ceftriaksona od 11,68 DBD na 21,65 DBD, što predstavlja porast od 85,3% od 2012. do 2020. godine, sa prosekom $13,34 \pm 3,37$ DBD. Za razliku od ceftriaksona, upotreba cefuroksima je značajno manja ($4,62$ DBD do $4,53$ DBD), prosečno $3,4 \pm 1,38$ DBD u navedenom periodu. Porast potrošnje cefalosporina, posebno ceftriaksona je najveći u 2020. godini.

Zaključak: Utvrđen je značajan porast ukupne potrošnje cefalosporina, posebno ceftriaksona, što se može objasniti epidemiološkom situacijom izazvanom virusom SARS-CoV-2. Neracionalna upotreba cefalosporina može imati značajan uticaj na porast bakterijske rezistencije u bolničkim uslovima.